

'de zendingsoopdracht'

Matteüs 28:16-20

3 december 2023
Urk

¹⁶ En de elf discipelen vertrokken naar Galilea, naar de berg, waar Jezus hen bescheiden had.

het getal is niet vol - Juda(s) ontbreekt
 ▪ typerend: vervulling wacht nog...

ΟΙ ΔΕ	ΕΝΔΕΚΑ	ΜΑΘΗΤΑΙ	ΕΠΟΡΕΥΘΗΚΑΝ	ΕΙΣ	ΤΗΝ	ΓΑΛΙΛΑΙΑΝ
de echter	elf	leerlingen	-(zij)-gingen	tot-in	het	Galilea
de En	elf	discipelen	vertrokken	naar	_	Galilea

ΕΙΣ	ΤΟ	ΟΡΟΣ	ΟΥ	ΕΤΑΞΑΤΟ	ΑΥΤΟΙΣ	Ο	ΙΗΣΟΥΣ
tot-in	de	berg	waar	-(hij)-verordent~	hen	de	Jezus
naar	de	berg	waar	bescheiden had	hen	_	Jezus

¹⁶ En de elf discipelen vertrokken
naar Galilea, naar de berg,
waar Jezus hen bescheiden had.

genoemd: "Galilea van de natiën"; Mat.4:15
 ■ Jeruzalem als "stad van de grote koning"
 (5:35) nog niet gereed

ΟΙ	ΔΕ	ΕΝΔΕΚΑ	ΜΑΘΗΤΑΙ	ΕΠΟΡΕΥΘΗΚΑΝ	ΕΙΣ	ΤΗΝ	ΓΑΛΙΛΑΙΑΝ
de	echter	elf	leerlingen	-(zij)-gingen	tot-in	het	Galilea
de	En	elf	discipelen	vertrokken	naar	_	Galilea

ΕΙΣ	ΤΟ	ΟΡΟΣ	ΟΥ	ΕΤΑΞΑΤΟ	ΑΥΤΟΙΣ	Ο	ΙΗΣΟΥΣ
tot-in	de	berg	waar	-(hij)-verordent~	hen	de	Jezus
naar	de	berg	waar	bescheiden had	hen	_	Jezus

16 En de elf discipelen vertrokken
naar Galilea, naar de berg,
waar Jezus hen bescheiden had.

vermoedelijk de gelegenheid waar "meer dan
vijfhonderd broeders" bijeen waren; 1Kor.15:6
▪ verwijzing naar >

ΟΙ	ΔΕ	ΕΝΔΕΚΑ	ΜΑΘΗΤΑΙ	ΕΠΟΡΕΥΘΗΚΑΝ	ΕΙΣ	ΤΗΝ	ΓΑΛΙΛΑΙΑΝ
de	echter	elf	leerlingen	-(zij)-gingen	tot-in	het	Galilea
de	En	elf	discipelen	vertrokken	naar	_	Galilea

ΕΙΣ	ΤΟ	ΟΡΟΣ	ΟΥ	ΕΤΑΞΑΤΟ	ΑΥΤΟΙΣ	Ο	ΙΗΣΟΥΣ
tot-in	de	berg	waar	-(hij)-verordent~	hen	de	Jezus
naar	de	berg	waar	bescheiden had	hen	_	Jezus

Matteüs 26 (NBG+)

³² Doch nadat Ik zal zijn opgewekt,
zal Ik u voorgaan naar Galilea.

*in de opperzaal, vlak voordat
Jezus zou worden overgeleverd*

Matteüs 28 (NBG+)

7 En gaat terstond op weg
en zegt zijn discipelen,
dat Hij is opgewekt uit de doden.
En zie, **Hij gaat u voor naar Galilea;**
daar zult gij Hem zien.
Zie, ik heb het u gezegd.

*in de morgen van de opstanding:
de engel tegen de vrouwen*

Matteüs 28 (NBG+)

¹⁰ Toen zeide Jezus tot *hen*:
Weest niet bevreesd.
Gaat heen en bericht mijn broeders,
**dat zij naar Galilea gaan,
en daar zullen zij Mij zien.**

even later Jezus tegen de vrouwen

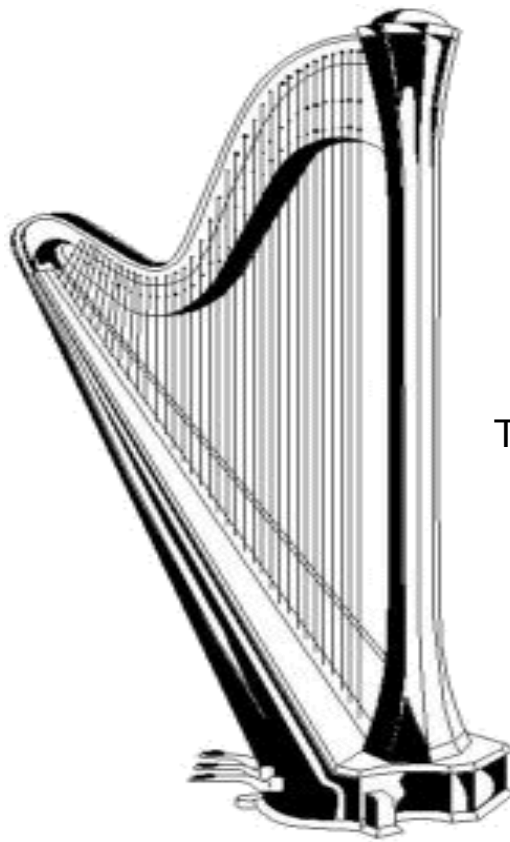
¹⁶ En de elf discipelen vertrokken naar Galilea, naar de berg, waar Jezus hen bescheiden had.

locatie wordt als bekend verondersteld.

- "de berg" van 'de bergrede'; 5:1; 8:1 (?)
- "de berg" waar Jezus in eenzaamheid bad; 14:23 (?)
- "de berg" waar de spijziging van de 5000 plaatsvond; 15:29 (?)
= bij Betsaida (Luc.9:10)

EIC	TO	OPOC	OY	ETAZATO	AYTOIC	O	IHCOYC
tot-in	de	berg	waar	~(hij)-verordent~	hen	de	Jezus
naar	de	berg	waar	bescheiden had	hen	_	Jezus

Kapernaüm

Betsaïda

12 km

Tiberias

¹⁶ En de elf discipelen vertrokken naar Galilea, naar de berg, waar Jezus hen bescheiden had.

"de berg" = een type van het Koninkrijk
= een hoge plaats

- de steen die de wereldrijken vermorzelt en en tot een grote berg wordt die de hele aarde vult; Dan.2:35

ΕΙC ΤΟ ΟΡΟC ΟΥ ΕΤΑΞΑΤΟ ΑΥΤΟΙC Ο ΙΗCΟΥC
tot-in de berg waar (hij)-verordent hen de Jezus
naar de berg waar bescheiden had hen _ Jezus

¹⁷ En toen zij Hem zagen, *bogen zij neer*,
maar sommigen twijfelden.

nl. in een verschijning; Hand.1:3

"... aan wie hij zichzelf ook, na zijn lijden levend presenteerde, in vele bewijzen veertig dagen lang, verschijnende aan hen en vertellende omtrent het koninkrijk van God."

KAI	ΙΔΟΝΤΕΣ	ΑΥΤΟΝ	ΠΡΟΣΕΚΥΝΗΣΑΝ	ΟΙ	ΔΕ	ΕΔΙΣΤΑσαν
en	!waarnemende	hem	-zij-aanbidden	degenen	echter	zij-aarzelen
En	toen zij... ..zagen	Hem	aanbaden zij	sommigen	maar	twijfelden

17 En toen zij Hem zagen, bogen zij neer, maar sommigen twijfelden.

elementen: NAARTOE + KRIEOELEN
=> vergl. een onderdanige hond
elders vertaald met:

- neerbuigen; Mat.20:20
- neervallen;
Mat.8:2; 14:33; Mar.5:6; Openb.15:4
- neerwerpen; Openb.3:9
- hulde bewijzen; Mat.2:11; Mar.15:9

ΚΑΙ	ΙΔΟΝΤΕΣ	ΑΥΤΟΝ	ΠΡΟΣΕΚΥΝΗΣΑΝ	ΟΙ	ΔΕ	ΕΔΙΣΤΑΘΑΝ
en	!waarnemende	hem	-zij-aanbidden	degenen	echter	zij-aarzelen
En	toen zij... ..zagen	Hem	aanbaden zij	sommigen	maar	twijfelden

18 En Jezus trad naderbij
en sprak tot hen, zeggende:
aan Mij is gegeven alle volmacht
in de hemel en op de aarde.

nl. door God

- niet genomen, maar ontvangen
- God heeft Hem uitermate verhoogd;
Filp.2:9-11

ΚΑΙ	ΠΡΟΣΕΛΘΩΝ	Ο	ΙΗΣΟΥΣ	ΕΛΑΛΗΣΕΝ	ΑΥΤΟΙΣ	ΛΕΓΩΝ
en	↑naartoe-komende	de	Jezus	↑(hij)-spreekt	tot-hen	↑zeggende
En	trad naderbij	_	Jezus	en sprak	tot hen	zeggende

ΕΔΟΘΗ	ΜΟΙ	ΠΑΣΑ	ΕΞΟΥΣΙΑ	ΕΝ	ΟΥΡΑΝΩ	ΚΑΙ	ΕΠΙ	[ΤΗΣ]	ΓΗΣ
↑(zij)-werd-gegeven	aan-mij	alle	autoriteit	in	hemel	en	op	de	aarde
is gegeven	Mij	alle	macht	in	hemel	en	op	[de]	aarde

18 En Jezus trad naderbij
 en sprak tot hen, zeggende:
aan Mij is gegeven alle volmacht
in de hemel en op de aarde.

zoals was voorzien van de Messias >

ΚΑΙ	ΠΡΟСЕΛΘΩΝ	Ο	ΙΗΣΟΥΣ	ΕΛΑΛΗΣΕΝ	ΑΥΤΟΙΣ	ΛΕΓΩΝ
en	naartoe-komende	de	Jezus	-(hij)-spreekt	tot-hen	zeggende
En	trad naderbij	_	Jezus	en sprak	tot hen	zeggende

ΕΔΟΘΗ	ΜΟΙ	ΠΑΣΑ	ΕΞΟΥΣΙΑ	ΕΝ	ΟΥΡΑΝΩ	ΚΑΙ	ΕΠΙ	[ΤΗΣ]	ΓΗΣ
-(zij)-werd-gegeven	aan-mij	alle	autoriteit	in	hemel	en	op	de	aarde
is gegeven	Mij	alle	macht	in	hemel	en	op	[de]	aarde

Daniel 7 (NBG+)

¹³ Ik bleef toekijken
in de nachtgezichten en zie,
met de wolken des hemels kwam iemand
gelijk een **mensenzoon**;
hij begaf zich tot de Oude van dagen,
en men leidde hem voor deze;

Daniel 7 (NBG+)

¹³ Ik bleef toekijken
in de nachtgezichten en zie,
met de wolken des hemels kwam iemand
gelijk een **mensenzoon**;
hij begaf zich tot de Oude van dagen,
en men leidde hem voor deze;

¹⁴ en **HEM WERD HEERSCHAPPIJ GEGEVEN**
en **eer** en **koninklijke macht**,
en **alle volken, natien en talen**
dienden hem. Zijn heerschappij is
een *eeuw-ige* heerschappij,
die niet zal vergaan...

¹⁹ Gaat dan henen,
maakt al de natiën tot discipelen...

lett. heengegaan zijnde

- de opdracht is niet dat ze er opuitgaan, maar om alle natiën te 'discipelen'

ΠΟΡΕΥΘΕΝΤΕΣ ΟΥΝ ΜΑΘΗΤΕΥΣΑΤΕ

|gegaan-zijnde dan -maakt-leerling!

Gaat... ..henen dan maakt... ..tot mijn discipelen

ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ ΒΑΠΤΙΖΟΝΤΕΣ ΑΥΤΟΥΣ

alle de natiën |dopende hen

al de volken en doopt hen

¹⁹ Gaat dan henen,
maakt al de natiën tot discipelen...

= in het Grieks: één werkwoord:
= tot discipel/leerling maken

■ 4x in NT

Mat.13:52; 27:57; 28:19; Hand.14:21

ΠΟΡΕΥΘΕΝΤΕΣ ΟΥΝ ΜΑΘΗΤΕΥΣΑΤΕ

|gegaan-zijnde dan maakt-leerling!

Gaat... ..henen dan maakt... ..tot mijn discipelen

ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ ΒΑΠΤΙΖΟΝΤΕΣ ΑΥΤΟΥΣ

alle de natiën |dopende hen

al de volken en doopt hen

¹⁹ Gaat dan henen,
maakt al de natiën tot discipelen...

"te beginnen in Jeruzalem"; Luc.24:48; Hand.1:8

- de elf zijn ook nooit verder gekomen
- ze peinsden niet om naar de natiën te gaan
- Paulus ging wel naar de natiën, maar juist omdat Israël weigerde een discipel te worden

ΠΟΡΕΥΘΕΝΤΕΣ ΟΥΝ ΜΑΘΗΤΕΥΣΑΤΕ

|gegaan-zijnde dan maakt-leerling!

Gaat... ..henen dan maakt... ..tot mijn discipelen

ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ ΒΑΠΤΙΖΟΝΤΕΣ ΑΥΤΟΥΣ

alle de natiën |dopende hen

al de volken en doopt hen

19 ... hen doperende in de naam van de Vader en van de Zoon en van de heilige Geest...

- = doperend worden al de natiën discipelen gemaakt
- niet in water gedoopt, maar door onderwijs
- zó wordt men discipel!
  - nergens vinden we een opdracht om natiën in water te dopen >

ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ ΒΑΠΤΙΖΟΝΤΕΣ ΑΥΤΟΥΣ
 alle de natiën |doperende hen
 al de volken en doopt hen

ΕΙΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ
 tot-in de naam van-de Vader en van-de Zoon en van-de heilige geest
 in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes

¹⁹ ... hen doperende in de naam van de Vader en van de Zoon en van de heilige Geest...

ook in de oudste tekstvarianten (Eusebius; 260-339 n. Chr.) ontbreekt de waterdoop:

"Gaaf en maakt alle volken tot leerlingen in Mijn naam en leert hen onderhouden wat Ik u bevolen heb..."

ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ ΒΑΠΤΙΖΟΝΤΕΣ ΑΥΤΟΥΣ
 alle de natiën |doperende hen
 al de volken en doopt hen

ΕΙΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ
 tot-in de naam van-de Vader en van-de Zoon en van-de heilige geest
 in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes

¹⁹ ... *hen dopende in de naam van de Vader en van de Zoon en van de heilige Geest...*

*d.w.z. de Zoon van God
niet: ~~God de Zoon~~*

ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ ΒΑΠΤΙΖΟΝΤΕΣ ΑΥΤΟΥΣ
alle de natiën |dopende hen
al de volken en doopt hen

ΕΙΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ
tot-in de naam van-de Vader en van-de Zoon en van-de heilige geest
in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes

¹⁹ ... *hen dopen*de in de naam van de Vader en van de Zoon en van de heilige Geest...

= "de kracht van de Allerhoogste"; Luc.1:35
▪ Vader, Zoon en Geest > vergl. Mat.3:16

ΠΑΝΤΑ ΤΑ ΕΘΝΗ ΒΑΠΤΙΖΟΝΤΕΣ ΑΥΤΟΥΣ
alle de natiën |dopende hen
al de volken en doopt hen

ΕΙΣ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΥΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ
tot-in de naam van-de Vader en van-de Zoon en van-de heilige geest
in de naam des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes

19 ... en leert hen te bewaren
al wat Ik *jullie* gebod.

door leren en onderwijzen:
zó wordt men discipel/leerling

ΔΙΔΑΚΟΝΤΕΣ	ΑΥΤΟΥΣ	ΤΗΡΕΙΝ	ΠΑΝΤΑ	ΟΣΑ	ΕΝΕΤΕΙΛΑΜΗΝ	ΥΜΙΝ
!onderwijzende	hen	!te-bewaren	alles	zoveel-als	~ik-geef-instructie~	aan-jullie
en leert	hen	onderhouden	al	wat	Ik... ..bevolen heb	u

19 ... en leert hen *te bewaren*
al wat Ik *jullie* gebod.

zodat de natiën in de komende aeon in
de wegen van God zullen wandelen >

ΔΙΔΑΚΟΝΤΕΣ	ΑΥΤΟΥΣ	ΤΗΡΕΙΝ	ΠΑΝΤΑ	ὍΣΑ	ΕΝΕΤΕΙΛΑΜΗΝ	ΥΜΙΝ
!onderwijzende	hen	!te-bewaren	alles	zoveel-als	~ik-geef-instructie~	aan-jullie
en leert	hen	onderhouden	al	wat	Ik... ..bevolen heb	u

Jesaja 2 (NBG+)

² En het zal geschieden
in het laatste der dagen:
dan zal **de berg** van het huis van *JAHWEH*
vaststaan als de hoogste der bergen,
en hij zal verheven zijn boven de heuvelen.
En alle volkeren zullen derwaarts heenstromen

Jesaja 2 (NBG+)

³ en vele natien zullen optrekken en zeggen:
Komt, laten wij opgaan
naar **de berg** van *JAHWEH*,
naar het huis van de God Jakobs,
opdat Hij ons **LERE** aangaande zijn wegen
en opdat wij zijn paden bewandelen.
Want uit Sion zal de wet uitgaan
en JAHWEHs woord uit Jeruzalem.

²⁰ En zie, Ik ben met *jullie* al de dagen tot aan de voleinding van de aeon.

opvallend: Matteüs maakt geen melding van de hemelvaart:

- alle natiën zullen worden gemaakt tot discipelen wanneer de Heer zichtbaar op aarde zal zijn >

ΚΑΙ	ΙΔΟΥ	ΕΓΩ	ΜΕΘ	ΥΜΩΝ	ΕΙΜΙ	ΠΑΣΑΣ	ΤΑΣ	ΗΜΕΡΑΣ
en	!neem-waar!	ik	met	jullie	!(ik)-ben	alle	de	dagen
En	zie	Ik	met	u	ben	al	de	dagen

ΕΩΣ	ΤΗΣ	ΚΥΝΤΕΛΕΙΑΣ	ΤΟΥ	ΑΙΩΝΟΣ
tot	de	afsluiting	van-de	aeon
tot aan	de	voleinding	der	wereld

Handelingen 15 (NBG+)

¹⁴ Simeon heeft uiteengezet, hoe God **EERST** *omziet om* een volk voor zijn naam uit de *natiën* te vergaderen.

¹⁵ En hiermede stemmen overeen de woorden der profeten, gelijk geschreven staat:

in Amos 9:11,12

Handelingen 15 (NBG+)

¹⁶ **DAARNA zal Ik wederkeren** en de vervallen hut van David weder opbouwen, en wat daarvan is ingestort, zal Ik weder opbouwen, en Ik zal haar weder oprichten,

= nadat eerst het volk uit de natiën is vergaderd

Handelingen 15 (NBG+)

¹⁷ opdat het overige deel van de mensen de *Heer* zoeke, en **alle natiën**, over welke mijn naam is uitgeroepen, spreekt de *Heer*, die deze dingen doet...

²⁰ En zie, Ik ben met *jullie* al de dagen
tot aan de voleinding *van de aeon*.

*in de afsluitende fase van deze aeon
 zullen al de natiën worden het Evangelie
 van het Koninkrijk vernemen >*

ΚΑΙ	ΙΔΟΥ	ΕΓΩ	ΜΕΘ	ΥΜΩΝ	ΕΙΜΙ	ΠΑΣΑΣ	ΤΑΣ	ΗΜΕΡΑΣ
en	!neem-waar!	ik	met	jullie	!(ik)-ben	alle	de	dagen
En	zie	Ik	met	u	ben	al	de	dagen

ΕΩΣ	ΤΗΣ	ΚΥΝΤΕΛΕΙΑΣ	ΤΟΥ	ΑΙΩΝΟΣ
tot	de	afsluiting	van-de	aeon
tot aan	de	voleinding	der	wereld

Matteüs 24 (NBG+)

¹⁴ En **dit evangelie van het Koninkrijk** zal in *heel de bewoonde wereld* gepredikt worden tot een getuigenis voor *al de natiën*, en dan zal **HET EINDE** gekomen zijn.

nl. van de aeon; 24:3